

[Lone Dybkjær]

lave kraftværker, blot for at man kan udnytte spildvarmen, hvis ikke der er et elbehov.

Man bliver nødt til at fremhæve dilemmaet mellem de decentrale kraftværker og de energikilder, der er mulige her, og så de store kraftværker og de energiforsyningsmuligheder, der er her. Her tænker jeg navnlig på spørgsmålet om kul, som det i hvert fald i øjeblikket ikke er økonomisk forsvarligt at anvende i decentrale kraftvarmeværker, hvis man også skal sikre et ordentligt miljø. Kul kan faktisk kun anvendes i de store kraftværker. Her er helt klart et dilemma, som man løbende bliver nødt til at tage hensyn til.

Endelig synes jeg godt, man i højere grad, end man gør, kunne overveje, om der var nogle utraditionelle spildvarmeudnyttelsesmuligheder. Vi er i gang med gartnerierne, men det kan da godt være, at det er udtryk for en for traditionel tankegang, og at der måske kunne være andre ting, der kunne komme ind i billedet. Afgørende for os er her, at der sker en løbende vurdering, sådan at vi ikke, før det er helt nødvendigt, får fastlåst systemet, men sikrer, så længe det er muligt, en fleksibilitet. Det er klart, at på et eller andet tidspunkt må der træffes nogle beslutninger, og så må man gennemføre dem, men det er vigtigt, at man så længe som muligt får så stor fleksibilitet ind, som man overhovedet kan.

Det var lidt mere overordnede betragtninger. Jeg skal nævne nogle enkelte punkter til sidst. Jeg vil egentlig godt hæfte mig lidt ved regionalselskaberne, som i øjeblikket har kørt frem med – i hvert fald et af dem – at projektet bliver meget dyrere, end man havde forudset. Det skyldes formentlig, at projekterne bliver lagt mere ambitiøst op, end man havde forestillet sig. Der er ikke nogen umiddelbar sammenhæng mellem de erfaringer, man har fra det centrale led, nemlig D.O.N.G., og så de erfaringer, man har fra regionalselskaberne. D.O.N.G.s erfaring er jo, at priserne holder i forhold til, hvad man havde forudsat, hvor regionalselskaberne altså kommer højere op.

Jeg synes nok, man bør overveje, om det har været hensigtsmæssigt at lave disse regionalselskaber, sådan at man får en treleddet struktur, og jeg vil egentlig godt spørge, om man kunne forestille sig, at man ændrede på strukturen. Sådan som udviklingen tegner sig i øjeblikket, arbejder regionalselskaberne jo

individuel – for nu at udtrykke det lidt positivt – og det kan godt føre til, at der er forskellige standarder og normkrav. Hvis det er tilfældet, kan man godt spørge sig selv om, hvor stor fordelen kan være for dansk industri. Under alle omstændigheder kan man have en kraftig mistanke om, at det ikke nødvendigvis fører til et for brugerne godt resultat, at man har den form for konkurrence.

Med hensyn til varmeplanlægningen synes jeg, det overordnede mål må være, at man undgår tvang, så dér er jeg sådan set på linje med SFs ordfører, der siger, at det må være vigtigt med den lokale medbestemmelse. Man skal naturligvis ikke løbe fra projektet. Det er klart, at der kan komme et vist pres i retning af at presse naturgassen frem for overhovedet at gøre systemet rentabelt, men jeg synes, det er vigtigt, at man udviser meget stor smidighed i det spørgsmål. Med det mener jeg både med hensyn til forhandlinger og med hensyn til, at borgerne individuelt får mulighed for i så høj grad som muligt at anvende vedvarende energikilder og den slags. Hidtil er det måske nok lidt bastante minimumsrater, man har angivet. Spørgsmålet er, om vi totalt set står os ved at være så bastante i vores udformning eller vi egentlig ikke godt – også i lyset af de erfaringer, vi har indvundet – kunne udvise en højere grad af smidighed.

I sammenhæng hermed vil jeg godt nævne prisproblemet. Det er klart, det rammer borgerne både individuelt og som samfundsborgere i det hele taget. Jeg tror, vi på et eller andet tidspunkt – om end ikke ved denne debat – bliver nødt til at tage fat på spørgsmålet om prisfastsættelse for vores kollektive energiforsyning, altså for vores ledningsførte energi. Det radikale venstre har tidligere været inde på, om man skulle danne et selskab for ledningsført energi. Det er egentlig ikke det, jeg specielt vil fremdrage her, men det er mere spørgsmålet om, hvordan vi sikrer os, at vi ikke er alt for uretfærdige over for borgerne, når vi faktisk påtvinger dem den ene eller anden opvarmningsform. Det er ikke, fordi man ikke har gjort det før, men her bliver alligevel tale om mere massive pålæg, end man tidligere har været ude for.

Det er nemt at mobilisere en eller anden stemning, f. eks. imod naturgasnettet, når borgerne er så usikre over for, hvad det ko-